

С П Р А В К А
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОЛУЧЕНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПРИ ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ НА ПРОЕКТА НА
ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА
ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Изготвил становището	Предложение	Отразяване на предложението	Становище/коментар по предложението
П.С.	<p>Предложения по проекта на изменение на ППЗОП: 1. Относно §5: <i>В чл. 9ж се правят следните изменения и допълнения: 1. Създава се нова ал. 3: „(3) Администраторът въвежда в профила на организацията най-малко следните данни: наименование на организацията, код по БУЛСТАТ, съответно единен идентификационен код (ЕИК), пощенски и електронен адрес за кореспонденция, населено място, пощенски код и NUTS код ниво 3. “</i></p> <p>Във връзка с въведените нови електронни формуляри в ЦАИС от 01.02.2024г. и означените като задължителни за попълване полета в тях, предлагам в текстът на новата ал.3 да се допълни (съответно да се предвиди в платформата) стопанските субекти да попълват и:</p> <p><u>1. информация дали са дружество, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар (напр. фондова борса), който осигурява достатъчна прозрачност в съответствие със законодателството за мерките срещу изпирането на пари;</u></p> <p><u>2. Информация дали е средно, малко, голямо предприятие.</u></p> <p>Предложението е свързано със задължителните за попълване полета:</p> <p>1. ВТ-746 – „Ценните книжа на победителя са допуснати до търговия на регулиран пазар“ в обявление за възложена поръчка. Няма законов механизъм, с който възложителите да задължат стопанските субекти да им предоставят информация дали са допуснати до търговия на регулиран</p>	Приема се по принцип.	Предложенията ще бъдат обсъдени с оглед необходимост от установяване на техническите възможности за тяхното реализиране в платформата.

	<p>пазар и в същото време това е задължително за попълване поле за възложителите при обявление за възложена поръчка.</p> <p>2. ВТ-165 – „Размер на икономическия оператор“ в обявление за възложена поръчка. Това е задължително за попълване поле от страна на възложителите при обявление за възложена поръчка и в същото време е информация, която стопанските субекти сами определят за себе си и попълват в подаваните от тях еЕДОП-и и е логично същата информация да са си попълнили сами и при регистрацията си в ЦАИС, съответно сами да извършват корекции в случай на необходимост.</p> <p>Попълнените от организациите данни да се извличат автоматично във формулярите в ЦАИС ЕОП.</p>		
	<p><i>2. Относно §20: В глава пета се създава раздел Ха с чл. 67а – 67г:</i></p> <p><i>Чл. 67б. (8) <u>Председателят на комисията уведомява наблюдателя за мястото, датата и часа на провеждане на заседанието, преговорите или диалога с участниците най-малко 2 работни дни преди определената дата.</u></i></p> <p>Комисията за конкретна поръчка, обичайно се назначава в денят на отваряне на офертите или заявленията. Реално няма забрана, но и няма смисъл да се назначава комисия предварително, поради факта че е възможно да има подадена само една оферта или да няма подадени оферти, (което се визуализира едва след изтичане на крайния срок за подаване на заявления/оферти) и възложителя да вземе решение за удължаване сроковете за подаване на оферти или заявления – т.е. няма как председател на комисия, която все още не е назначена да уведоми два дни предварително наблюдателя за провеждане на заседанието (което е възможно и да не се състои поради удължаване на срока за подаване на оферти/заявления). Освен това, при удължаване на срокове и вече предварително назначена комисия, е възможно да се окаже че председателя на комисията в новоопределения ден ползва отпусък по болест и без да е започвала работа,</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Разпоредбата е редактирана, като е предоставена възможност на всеки възложител да определи подходящи правила за провеждане на комуникация с лицата, определяни за наблюдатели. По отношение на първото заседание на комисията, което е за отварянето на получените заявления или оферти, датата и часът са известни от момента на обявяване на процедурата. В случай, че е необходимо присъствие на място, това може да се комуникира своевременно между възложителя и определения наблюдател. След този момент се предполага, че наблюдателят ще бъде в течение на работата на комисията и текущо следва да получава информация по подходящ начин определен от възложителя.</p>

	<p>комисията следва да бъде променена с нова заповед за нов председател.</p> <p>Предвид текста на чл. 67а, ал. 5, в който е заложен тридневен срок от сключване на договора за изпращане на уведомително писмо до възложителя на обществената поръчка с информация за определения наблюдател, предлагам текстовете да се променят в посока, че <u>след получаване на уведомителното писмо по чл.67, ал.5, отговорното лице по поръчката, определено от възложителя, присъединява наблюдателя към поръчката. Отговорното лице създава роля в съответната поръчка в ЦАИС, към която разрешава съответните права и добавя наблюдателя.</u></p> <p>От този момент нататък е решение на наблюдателя кога и какво да следи по поръчката (включително съобщенията по поръчката за дата, час и място на провеждане на преговори), още повече че има специално предвиден текст в чл.67б, ал.9, а именно: <i>(9) Определянето на наблюдател или неговата замяна, както и присъствието или отсъствието му от заседание на комисията не се отразяват върху работата на комисията, включително не я прекъсват.</i></p>		<p>Предложението, свързано с предоставянето на достъп до поръчката, е обхванато от въведеното задължение за възложителя да осигури упражняването на правата на наблюдателя, които включват свободен достъп до информацията и всички документи, свързани с провежданата процедура. Това предполага присъединяване на наблюдателя към поръчката в създадена роля с необходимите права.</p>
	<p><u>3. Относно чл.67б, ал.5: (5) В първото заседание на комисията наблюдателят представя на възложителя декларация за спазване на изискването по ал. 4, т. 1.</u></p> <p>По какъв начин ще се представя тази декларация (в условията на електронно възлагане и съответно електронно декриптиране и разглеждане на заявления/оферти)? Чрез директно подписване в ЦАИС по подобие на членовете на оценителната комисия, чрез подписването ѝ с ел. подпис извън ЦАИС и изпращане като съобщение с прикачен файл през ЦАИС или чрез изпращане на ел. адрес на възложителя извън ЦАИС, или е предвидено друго?</p> <p>Какво следва, ако такава декларация не бъде получена от Възложителя? Това спира ли работата на комисията и съответно на Възложителя по поръчката? Има ли предвидена</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Оттеглено е предложението за представяне на декларация, като по този начин е приложен същият подход като за членовете на комисията. Същевременно остава задължението на наблюдателя за опазване в тайна на обстоятелствата, които са му станали известни при или по повод изпълнение на възложената му работа.</p>

	<p>санкция за наблюдател, който не е подписал и предал на Възложителя въпросната декларация в първото заседание на комисията (под „първо заседание на комисията“ вероятно се има предвид до края на работното време на възложителя в деня на декриптиране на офертите/заявленията)?</p>		
	<p>4. Относно §34. Чл. 121. (1) Възложителят е длъжен преди откриване на процедура, която подлежи на контрол по чл. 229, ал. 1, т. 2, буква "з" от ЗОП, да въведе данни за нея в системата за случаен избор (ССИ), която е достъпна чрез платформата. Данните се подписват с електронен подпис.</p> <p>Съгласно Чл. 4 от ППЗОП, когато възложител е използвал определена валута при посочване на прогнозната стойност на обществената поръчка при нейното откриване, той е длъжен да използва същата валута <u>навсякъде, където посочва стойност за съответната поръчка.</u></p> <p>Практиката в реалната среда на ЦАИС ЕОП показва, че при регистриране на поръчка в ССИ е задължително въвеждане на левовата равностойност на поръчката, която ще се стартира. Очевидно в заложената методика и формули на АОП за преценката относно контрол на случаен принцип, се използва левовата равностойност на поръчките по официалния курс към датата на регистрацията за контрол. Предвид текста на ЗОП чл.229, ал.1, т.1, буква „ж“ – на задължителен контрол подлежат обществени поръчки на стойност над 5 000 000 лева, независимо дали се стартират с прогнозна стойност в евро или в друга валута, практически не е възможно изпълнението на изискването на чл.4 от ППЗОП в частта му <u>„навсякъде“</u>.</p> <p>Предлагам да се прецизира текста, като се допълни чл.4 от ППЗОП, а именно: чл.4.....навсякъде, където посочва стойност за съответната поръчка, с изключение на стойността при попълването на фишове за контрол по чл.232 и чл.229, ал.1, т.2, буква „ж“ от ЗОП, при които Възложителите посочват стойност в лева без ДДС по</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Предложена е редакция на разпоредбата в този смисъл.</p>

	<p>официалния курс на БНБ към датата на регистрацията за контрол.</p>		
	<p><u>Допълнителни предложения за изменения на ППЗОП:</u> <i>5. Относно „Чл. 51, ал.4, т.1: Председателят на комисията по ал.1, т.1 свиква заседанията на комисията и определя график за работата ѝ.“</i> Системата ЦАИС ЕОП позволява на председателя и на членовете на комисииите да достъпват поръчката и декриптираните оферти или части от оферти по всяко време и от всяко място. В този смисъл се обезсмисля да се определя график за работа на комисииите. Всеки член на комисия може самостоятелно да си разгледа и оцени подадените оферти и след като е изготвен съответния протокол (независимо дали в самата система или на хартия) се подписва от комисията. При електронно подадени оферти не е необходимо да се изготвя график и да се свикват нарочни заседания. Предлагам текстът на чл.54, ал.1, т.1 да се прецизира като се допълни: „<i>Чл. 51, ал.4, т.1: Когато офертите са подадени извън ЦАИС ЕОП, председателят на комисията по ал.1, т.1 свиква заседанията на комисията.</i>“</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Редактирана е разпоредбата на чл. 54, ал. 4, т. 1 с оглед общите задължения на председателя на комисията да организира нейната работа. Възможността всеки член на комисията самостоятелно да разглежда и оценява подадените оферти, не изключва необходимостта в определени случаи да се провеждат заседания (присъствени, онлайн), както и не изключва възможността да се изготви график за тяхното провеждане.</p>
	<p><i>6. Относно „Чл. 35а. (1) Сроктът на валидност на офертите е времето, през което участниците са обвързани с условията на представените от тях оферти.</i> <i>(2) Сроктът по ал. 1 се определя от възложителя и започва да тече от датата, определена за краен срок за <u>получаване на оферти.</u></i> <i>(3) Възложителят кани участниците да удължат срока на валидност на офертите, когато той не е изтекъл. Когато срокът е изтекъл, възложителят кани участниците да потвърдят валидността на офертите си за определен от него нов срок. Участник, който не удължи или не потвърди срока на валидност на офертата си, се отстранява от участие на основание чл. 107, т. 5 от ЗОП.</i> <i>Чл. 39. (1) С подаването на оферти се счита, че участниците се съгласяват с всички условия на</i></p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>След проверка на валидационните правила на полетата съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780 за установяване на стандартните формуляри за публикуването на обявления в областта на обществените поръчки, поле ВТ-98 е задължително под условие. Както е посочено и в мотивите на предложението, съгласно ЗОП посочване на срок на валидност на офертите е задължително при открити процедури и не е задължително при процедури, които се провеждат на повече от един етап.</p>

	<p><i>възложителя, в т.ч. с определения от него срок на валидност на офертите и с проекта на договор.</i>“</p> <p>Определянето на срок на валидност на офертите е приложимо при открита процедура, но не и например при процедура на договаряне с предварителна покана за участие.</p> <p><i>(Съгласно ЗОП: Приложение №5 към чл.23, ал.5, т.2, буква „б“ - Обявления на секторни възложители, раздел II, Част Б, „А“ <u>Открита процедура, т.16</u> - посочване на срок, в рамките на който участникът е обвързан от офертата си, но за „В“ –<u>Процедури на договаряне липсва подобно задължение</u>; Приложение №4 към чл.23, ал.5, т.2, буква „е“ - Обявления на публични възложители: Раздел II, Част Б, т.21 – <u>При открити процедури</u>, буква „а“ – срок , през който участникът трябва да поддържа офертата си).</i></p> <p>Определяне на срок на валидност на офертите не е сред задължителните параметри на обявлението за стартиране на процедури на договаряне, съгласно ЗОП. Съответно в бланките за попълване в ЦАИС ЕОП, поле ВТ-98 – „Валидност на офертата“ не е задължително за попълване от възложителите.</p> <p>От друга страна, съгласно регламента на ЕС за установяване на стандартните формуляри за публикуването на обявления в областта на обществените поръчки, в таблица 2, колони 16 и 17 (Обявление за поръчка – Общата директива, стандартен режим и Обявление за поръчка – Секторната директива, стандартен режим) поле ВТ-98 е означено като задължително за попълване.</p> <p>Регламентите са задължителни за прилагане в тяхната цялост.</p> <p>При процедури съдържащи етап на преговори се предполага, че при договарянето ще бъде променена крайната цена (оферта) за изпълнение на поръчката – т.е. безпредметно е да се определя срок на валидност на първоначалната подадена оферта, тъй-като в общия случай тя ще бъде променена още в деня на договарянето по поръчката.</p>	<p>Тъй като едно и също обявление за откриване е приложимо за всички процедури, полето не следва да бъде дефинирано като задължително за попълване.</p>
--	---	---

	<p>Така разписани текстовете на чл.35а, ал.2 не се отнасят за валидност на договорената цена (договорената оферта), защото срокът за валидност е определен спрямо датата определена за краен срок за получаване на офертата (първоначалната оферта).</p> <p>Предлагам поле ВТ-98 на обявленията за поръчки в ЦАИС да стане задължително за попълване поле, и да се прецизира текста на чл.35а, ал.2 от ППЗОП в посока, че при процедури, които съдържат етап на преговори, Възложителите посочват в обявлението за поръчката срок на валидност на офертите, който започва да тече от датата определена за провеждане на преговори по поръчката. (дори да не бъде променена първоначалната оферта-срокът ѝ на валидност започва да тече от датата на преговорите, а не от датата определена за краен срок за получаване на първоначални оферти).</p>		<p>Разпоредбата на чл. 35а, ал. 1 е допълнена относно срока на валидност на договорености постигнати при процедури, съдържащи етап на преговори. При процедури с етап на договаряне, участниците са обвързани, както с първоначалната оферта, така и с допълнително постигнатите договорености в резултат от проведените преговори.</p>
	<p><i>7. Относно Чл. 48. (2) В случаите по чл. 47, ал. 3 при получаване на заявлението за участие или на офертата върху опаковката се отбелязват данните по ал. 1, т. 2, за което на приносителя се издава документ. Не се приемат заявления за участие и оферти, които са представени след изтичането на крайния срок за получаване или са в незапечатана опаковка или в опаковка с нарушена цялост.</i></p> <p>Предвид текста на чл.47, ал.3 от ППЗОП „Когато заявлението или офертата или части от нея...“, предлагам да се допълни в чл.48, ал.2, изречение второ, че не се приемат и</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Правилото относно крайния срок за подаване на оферти се отнася до офертите в тяхната цялост, независимо че част от тях не е възможно да бъдат подадени електронно. Разпоредбата на чл. 47, ал. 3 визира такава хипотеза, като целта е да се уреди начинът на представяне в т.ч. оформлението на документите и по никакъв начин не</p>

	<p><u>части от оферти</u> (например мостри, които не се представят електронно), <u>които са представени след изтичането на крайния срок за получаването им.</u> Мострите не са оферта, а част от офертата, която може да бъде подадена както преди подаването на оферта в ЦАИС, така и след подадена оферта в ЦАИС и срокът за подаване на мостри е различен от срокът за подаване на оферти по електронен път.</p>		<p>засяга и не променя определения краен срок за подаване на офертата. Именно, защото мострите са част от офертата, представянето им след срока не е допустимо.</p>
	<p><i>8. <u>Относно Чл. 51. (1) Възложителят назначава комисия по чл. 103, ал. 1 от ЗОП със заповед, в която определя:</u></i></p> <p><i>1. <u>поименния състав и лицето, определено за председател;</u></i></p> <p><i>2. <u>сроковете за извършване на работата;</u></i></p> <p><i>3. <u>място на съхранение на документите, свързани с обществената поръчка, до приключване работата на комисията, когато е приложимо.</u></i></p> <p><i>Чл. 51. (4) <u>Председателят на комисията по ал. 1, т. 1:</u></i></p> <p><i>4. <u>прави предложения за замяна на членове на комисията при установена невъзможност някой от тях да изпълнява задълженията си.</u></i></p> <p><i>(11) <u>В случаите по ал. 9 и 10 възложителят определя със заповед нов член.</u></i></p> <p><i>Чл. 97. (1) <u>Възложителят със заповед определя комисия от нечетен брой лица за разглеждане и оценка на получените оферти или за провеждане на преговори.</u></i></p> <p><i>(2) <u>За членовете на комисията по ал. 1 се прилагат изискванията по чл. 51, ал. 8 - 10 и 13. Когато член на комисията не може да изпълнява задълженията си по обективни причини или за него е възникнал конфликт на интереси, възложителят определя със заповед нов член.</u></i></p> <p>В доклада към Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки като причина за приемането му е посочено: „<i>Прецизиране на действащата</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Не е необходимо да се урежда нормативно, доколкото не могат да се предвидят всички житейски ситуации, които биха могли да възникнат. По този начин се обезпечават възможност за гъвкавост на възложителя в случай на необходимост от замяна/заместване на член на комисията.</p>

	<p><u>нормативна уредба с оглед недопускане на разнородна практика по прилагане на законодателството.</u>“</p> <p>Няма никакви текстове по въпроса за назначаване на резервни членове на комисията. В предходни редакции на ЗОП и ППЗОП имаше разписани подобни текстове. Предвид практиката на КЗК и ВАС и решения в полза на това, че не е забранено да се назначат резервни членове на комисията, считам че е добре да се върнат отпадналите текстове за резервните членове и да се опишат действията при основание за влизане в работата на комисията на резервен член, както и дали при завръщане на титуляра по заповедта на работното му място (например завръщане след отпуск по болест), същият се завръща и в работата на комисията в първия възможен момент или встъпилият в работата на комисията резервен член довършва работата по поръчката. Има прекалено разнородна практика от страна на различни възложители поради възможността за тълкуване на сега разписаните текстове.</p> <p>Предлагам или да се забрани назначаване на резервни членове на комисията и да се промени текста на: <u>чл.51 ал.11: В случаите по ал. 4, т.4, ал 9, и ал.10 възложителят определя със заповед нов член</u> или да се разпише подробен текст как следва да се процедира при встъпил в работата на комисията резервен член и завърнал се на работното си място титуляр по заповедта. Кой довършва работата по поръчката и съответно участва в изготвянето и подписването на последващите протоколи и доклад?</p>		
	<p>9. Относно Чл. 54. (1) Заявления за участие, оферти или <u>части от тях</u>, които не са получени чрез електронни средства, <u>се отварят на публично заседание на комисията по чл. 103, ал. 1 от ЗОП, на което могат да присъстват кандидатите или участниците в процедурата или техни упълномощени представители, както и представители на средствата за масово осведомяване.</u></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Никоя разпоредба на правилника не поставя условие за едновременно отваряне на офертите. Дори електронно подадените се отварят последователно, като началото на процеса е действието декриптиране от страна на председателя на комисията. Няма пречка</p>

	<p>Получените мостри са част от офертите, които не са получени чрез електронни средства. Отварянето на офертите е чрез ЦАИС ЕОП. Как да се проведе едновременно електронното отваряне на офертите и публично отваряне на получените мостри? Необходимо е да се прецизират и допълнят текстовете, защото оставени в този вид има две възможности: или няма как да присъстват кандидати, участници, техни представители и средствата за масово осведомяване или трябва да се разпишат текстове в посока че мострите, получени по поръчки провеждани в ЦАИС, се отварят в ден и час различен от отварянето на офертите в платформата. За датата, мястото и часа на отваряне на мострите, възложителят публикува съобщение в профила купувача.</p>		<p>възложителят да организира заседанието по чл. 54, ал. 1 от ППЗОП по начин, който дава възможност да се проследи от присъстващите отварянето на електронно подадените оферти (например чрез използване на мултимедия), след което да се пристъпи към отваряне на подадените мостри.</p> <p>Също така, ЦАИС ЕОП предлага мобилна версия, така че действията на възложителя по декриптиране могат да бъдат проследени от присъстващите на заседанията чрез електронни устройства.</p>
	<p><i>10. Относно Чл. 72. (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 1.03.2019 г., бр. 35 от 2021 г.) За целите на предоставяне на информацията по чл. 29, ал. 1, т. 1 от ЗОП договорът за обществена поръчка се счита за изпълнен от извършването на <u>последното действие, свързано с предоставяне на уговорения резултат, или от извършването на последното дължимо плащане</u> – в зависимост от това кое обстоятелство настъпва последно. В случаите, когато има гаранционен срок, той не се взема предвид.</i></p> <p>Предвид последните изменение в ДОПК, в кой момент ще се счита за приключил (изпълнен) един договор, ако при искане на разрешение за последно плащане се окаже че не е разрешено плащането от НАП и/или АМ? Последното действие <u>свързано с предоставяне на уговорения резултат</u> по договора е било приемането на окончателния резултат по договора – например последната доставка, за която е издадена и фактурата. При спазване на изискванията на ДОПК е поискано разрешение за плащане и например на седмия ден е получен отказ за плащане със съответни инструкции за действия от страна на Възложителя. Спрямо</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>30-дневния срок се брой считано от последното плащане към изпълнителя след изпълнение на съответните инструкции на НАП или АМ към възложителя.</p>

	коя дата се брои тридесет дневния период за отчитане на договора?		
П.С.	<p>11. Съгласно чл.79, ал. 4 от ЗОП: В случаите по чл.79, ал.1, т.7 договорът се сключва по правилата на съответната борса. От друга страна, съгласно чл.2376 от ЗОП, Възложителите осигуряват предварителен контрол за законосъобразност на обществена поръчка с прогнозна стойност равна или по-голяма от 5 000 000 лева. Със Заповед № ЗМФ-1229 от 20.12.2023г. на Министър на Финансите са утвърдени Указания за осъществяване на предварителен контрол по чл.2376 от ЗОП. В Указанията е записано, че са приложими за всички обществени поръчки, отговарящи на поне едно от условията на чл.2376, ал.1 от ЗОП. Предвид описаните (в тези Указания) документи подлежащи на контрол е очевидно, че поръчките по чл.79, ал.1, т.7 (борсови сделки) не би следвало да подлежат на контрол по чл.2376 от ЗОП дори в случаите в които са на стойност равна или по-голяма от 5 000 000 лева, тъй-като при борсовите сделки няма комисия на възложител, няма протоколи и доклади от комисията, няма декларации на членове на комисия, реално възложителя няма достъп до оферти, съответно не се прилага чл.72 от ЗОП и комисията не извършва класиране.</p> <p>Предвид гореописаното, предлагам в ППЗОП да се добавят текстове относно изключение за прилагане на чл.2376 от ЗОП при поръчки по чл.79, ал.1, т.7.</p>	Не се приема.	<p>Обхватът на контрола по чл. 2376 от ЗОП, определен в указанията на министъра на финансите, не включва осъществяването на предварителния контрол при прилагане на правилата на съответната борса.</p> <p>В указанията на министъра на финансите са определени документите, върху които се осъществява този контрол. При борсовите сделки не се създават такива документи, поради което предварителният контрол по чл. 2376 от ЗОП не може да бъде приложен.</p>
СДРУЖЕНИЕ АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В БЪЛГАРИЯ	<p>I. ПОЛОЖИТЕЛНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ</p> <p>В предложения Проект намираме редица положителни промени, които считаме, че ще допринесат за цялостно подобряване на дейността на възложителите и стопанските субекти в страната в сферата на обществените поръчки.</p>	Приема се.	

	<p>1. По § 7 от Проекта, предвиждащ създаване на нова т. 9 в чл. 10, ал. 3, от ППЗОП</p> <p>Оповестяването на доклада е израз на принципа на публичността и способства за повишаване на прозрачността в сферата на обществените поръчки.</p>		
	<p>2. По § 8 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 19, ал. 2, от ППЗОП</p> <p>Измененията в § 8, т. 1 и т. 2, предвиждащи допълнение на разпоредбите на чл. 19а, ал. 2 т. 6 и т. 7 с изискване за публикуване и на приложенията към договорите за подизпълнение и рамковите споразумения, ще подпомогнат за повишаване на публичността. Това разрешение е аналогично на разпоредбата за публикуване на договорите за обществени поръчки и приложенията към тях, предвидено в чл. 36, ал. 1, т. 12 от Закона за обществените поръчки („ЗОП“).</p> <p>Тук следва много стриктно да се има предвид ограничението в чл. 102, ал. 1 от ЗОП, за да не се стига до разкриване на информация, която е търговска тайна. Защитата на търговската тайна се разпростира дори спрямо част от ценовата и техническата оферта на участниците – но само тази част, която не подлежи на оценка по аргумент от чл. 102, ал. 2 от ЗОП.</p>	Приема се.	
	<p>3. По § 9 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 28 от ППЗОП</p> <p>Това изменение на нормата на чл. 28 от ППЗОП внася яснота относно броенето на сроковете по чл. 28, ал. 1 и ал. 3 по принцип, а не само в неprisъствен ден.</p>	Приема се.	
	<p>II. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ</p> <p>2. По § 3 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 9, ал. 1 от ППЗОП</p> <p>С предложената нова редакция на чл. 9, ал. 1 от ППЗОП се премахва изискването в настоящата редакция на нормата</p>	Не се приема.	Мотивите за промяната са изложени в доклада, като е посочено, че с изменението се осигурява съответствие с разпоредбата на чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП (изм. ДВ. 88 от 2023 г.). Целта на изменението е

	<p>дейностите да бъдат <i>„идентични или сходни с предмета на поръчката“</i>. С тази промяна се преминава към преценка не на специфичния оборот, а на общия. Не става ясно дали се касае за целенасочено изменение или недоглеждане. В случай, че се касае за първата хипотеза – липсват мотиви за въвеждане на промяната в подхода при определяне на процента по чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП.</p>		<p>прецизиране на текста в съответствие с точния смисъл на изключението предвидено в Директива 2014/25/ЕС.</p>
	<p>2. По § 12 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 33, ал. 1 от ППЗОП</p> <p>С тази промяна се заличава изречението: <i>„Не се допуска оценяване на пълнотата и начина на представяне на информацията в документите.“</i>. Наличието на разпоредбата на чл. 70, ал. 7, т. 3, буква „б“ от ЗОП не бива да служи като мотив за отмяна на изр. второ от чл. 33, ал. 1 от ППЗОП, тъй като двете разпоредби не си противоречат, а тази от ППЗОП потвърждава законовата норма.</p> <p>След като този текст беше включен в чл. 33 ал. 1 ППЗОП, той оказва силно възпиращо въздействие върху възложителите и използването на субективни критерии, включени в методика за оценка на предложенията, намаля съществено. Запазването на изр. второ от чл. 33, ал. 1 от ППЗОП е необходимо, за да не доведе до погрешно впечатление у част от възложителите, че това изискване е отпаднало.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Промяната е продиктувана от изменение в ЗОП, който е нормативен акт от по-висока степен.</p>
	<p>3. По § 14 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 41, ал. 3 от ППЗОП</p> <p>Разпоредбата на чл. 41 от ППЗОП е от голямо практическо значение и измененията в нея следва да бъдат добре обосновани и обмислени. Предвижда се промяна на чл. 41, ал. 3, при която отпада препратката към алинея първа на същия член. Предвижда се също деклариране на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1 и чл. 55, ал. 1 от ЗОП по отношение на юридическото лице, както и тези, свързани с критериите за подбор в ЕЕДОП, като се подписва от лице, което може самостоятелно да представлява кандидата или участника.</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Липсата на препратка към ал. 1 не изключва възможността за представяне на само един ЕЕДОП. В този случай ЕЕДОП следва да съдържа информация за всички задължени лица в т. ч. и самото юридическо лице, както и за съответствие с критериите за подбор и да бъде подписан от лице, което може самостоятелно да представлява юридическото лице.</p>

	<p>Тази възможност и сега съществува в практиката. Идеята на настоящия чл. 41 ал. 3, във връзка с ал. 1 от ППЗОП е да се попълва и подписва от едно лице само един ЕЕДОП, подписан само от едно лице, когато това лице разполага с информация за личните обстоятелства по отношение на другите представляващи физически лица и същевременно декларира обстоятелствата относими за участника-юридическо лице.</p> <p>Ако се приеме новият текст се създава възможност за тълкуване, че алинея първа е самостоятелна по отношение на алинея трета и двете разглеждат различни хипотези. Алинея първа ще се отнася само за физическите лица и обстоятелствата, които се декларират по отношение на тях, а алинея трета ще се отнася само до обстоятелствата за юридическите лица. Дори се остава с впечатлението, че трябва да се попълват два отделни ЕЕДОП документи – един за личните обстоятелства на множество представляващи и отделен за обстоятелствата по отношение на юридическото лице. Според нас, това не е идеята, която авторите са имали. Ако в алинея трета се запази препратката към алинея първа на същия член, ще става ясно, че се има предвид попълване на всички обстоятелства при определени условия в един ЕЕДОП документ.</p> <p>Предложението за изменение, ако не бъде ревизирано, ще създаде опасност за разнообразни тълкувания, което само по себе си е предпоставка за проблеми в практиката. Възможни са хипотези някои възложители да тълкуват, че дори в хипотезата на чл. 41, ал. 1 от ППЗОП, ЕЕДОП трябва да бъде подписан задължително и от законен представител на стопанския субект, независимо, че пълномощникът може да разполага с информация съгласно изискванията на чл. 41, ал. 1 от ППЗОП.</p> <p>На последно място, предложената промяна използва израза „се подписва“, който се различава от подхода избран при промяната предложена в чл. 54, ал. 11 от ППЗОП, където</p>	<p>Хипотезите по ал. 1 се отнасят само за физическите лица, както са посочени в чл. 40, ал. 1 от ППЗОП. Няма пречка по чл. 41, ал. 1 ЕЕДОП да бъде подписан от лице, което няма представителна власт. Достатъчно условие е подписващият да разполага с информация за личните обстоятелства на останалите задължени лица. В този случай е необходимо да има и втори ЕЕДОП по ал. 3 за обстоятелствата по отношение на стопанския субект.</p> <p>Направена е редакция в чл. 41, ал. 3 с цел уеднаквяване на подхода използван в чл. 54, ал. 11.</p>
--	--	---

	<p>текстът е „може да бъде подписан“. Следва да бъде използван единен подход.</p>		
	<p>4. По § 19 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 61, ал. 1 от ППЗОП</p> <p>С предложената нова редакция отпада изискването декриптирането на офертите да се извършва от председателя на комисията, което съществено улеснява възложителите в практиката. Това изменение е дълго чакано от много възложители, тъй като решава множество практически проблеми, напр. при обективна невъзможност на председателя на комисията поради болест или друга причина, да декриптира офертите съгласно графика.</p> <p>Съгласно новата редакция то декриптирането може да се осъществи и от други лица. Следва обаче техният кръг да бъде нормативно определен, за да бъде избегната празнотата, която се създава с предложената редакция.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Целта на редакцията не е била отпадане на правомощието председателят да декриптира офертите. Запазен е принципът, че председателят отваря офертите. Този принцип е заложен и в ЦАИС ЕОП, като на ролята председател е присъдено правото да декриптира офертите. Във връзка с бележката е направена редакция с оглед недопускане на противоречиво тълкуване.</p>
	<p>5. По § 20 от Проекта, предвиждащ създаване на раздел Ха, чл. 67а – 67г от ППЗОП</p> <p>В чл. 67б, ал. 6 се предвижда, че в случаите по ал. 4, т. 3, министърът на финансите определя друг наблюдател. Тези случаи касаят наличие на конфликт на интереси. Считаме за удачно освен хипотезата на конфликт на интереси, да бъдат добавени и други практически хипотези, които могат да наложат замяна на определения наблюдател, напр.: 1) смърт на наблюдателя; 2) невъзможност на наблюдателя да изпълнява задълженията си за повече от 14 дни; 3) лишаване на наблюдателя от право да упражнява професия или дейност, която е свързана с притежаваната компетентност; 4) поставяне на наблюдателя под запрещение; 5) осъждане на наблюдателя с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер; и др.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Предложена е редакция, в която описаните хипотези са обхванати в по-обща формулировка като обективна невъзможност за наблюдателя да изпълнява задълженията си.</p>
	<p>6. По § 22 от Проекта, предвиждащ създаване на нова т. 9 в чл. 69 от ППЗОП</p> <p>Изричното изискване за добавяне на клаузи, прокламиращи задължаване на страните да спазват</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Допълнението е предложено във връзка с констатация в Доклад за България по фаза 4 на работна група на Организацията за икономическо</p>

	<p>приложимото антикорупционно законодателство, е ненужно. Липсата на подобни клаузи не освобождава страните от задължението, вменено им по закон, да спазват действащите законови норми, включително в областта на противодействие на корупцията.</p> <p>Освен в тази материя, приложими могат да бъдат и разпоредби в други правни сфери, напр. относно защита на личните данни – Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR), Закона за мерките против изпиране на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и др. В ППЗОП липсва изискване в договора за обществена поръчка да има включени изрични клаузи, които да преповтарят задълженията на страните да спазват и тези нормативни актове, тъй като това е излишно.</p>		<p>сътрудничество и развитие за борба с подкупите относно неизпълнение на препоръка за включване на клаузи за борба с корупцията в договорите за обществени поръчки.</p>
	<p>7. По § 23 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 80, ал. 1 от ППЗОП</p> <p>Предложената нова редакция заменя думите „поръчки“ с „<i>обособени позиции</i>“, което води до въпроса как на практика визираните в нормата части ще бъдат отделени в една обособена позиция, ако няма друга. За разделянето на дадена поръчка на обособени позиции, е необходимо те да са най-малко две. Текстът на предложеното изменение следва да бъде прецизиран.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Редакцията в разпоредбата на чл. 80 е във връзка с техническите възможности, които предоставят новите електронни формуляри на обявление за обществени поръчки съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780. За разлика от предходните образци, новите позволяват да се посочи, че е запазена само конкретна обособена позиция, без да е необходимо да се отделя в отделна обществена поръчка.</p> <p>В тези случаи останалата част от поръчката, която не е запазена също ще бъде обособена в самостоятелна обособена позиция.</p>
	<p>8. По § 27 от Проекта, предвиждащ създаване на нов чл. 109а от ППЗОП</p> <p>Следва тази разпоредба да бъде прецизирана, като бъде добавено уточнение, че работната група се състои от нечетен брой членове. При липса на изрично указание и сформирание</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Определянето на работна група е в оперативната самостоятелност на министъра на финансите.</p>

	<p>на работна група с четен брой гласове, потенциално може да се достигне до хипотеза на равен брой гласове и невъзможност за взимане на решение.</p>		
	<p>9. По § 31 от Проекта, предвиждащ изменение в чл. 117, ал. 1 от ППЗОП</p> <p>Второто изречение на предложената редакция предвижда специално изключение спрямо възложителите от общия принцип за обмен на документи през платформата ЦАИС ЕОП. Считаме, че това изключение води до неравно третиране на възложители и стопански субекти, тъй като по отношение на последните, подобно изключение не е предвидено.</p> <p>Така напр. при технически проблем в ЦАИС ЕОП в последния ден за подаване на оферта след края на работното време на служителите от Агенцията по обществени поръчки, участниците са поставени в обективна невъзможност да подадат своята оферта. Дори в подобен случай, който на практика предотвратява участието на стопанските субекти, в тяхна полза не са предвидени изключения, които да позволят подаване на офертата извън системата ЦАИС ЕОП.</p> <p>По тази причина и за еднакво третиране на всички субекти, ангажирани в процеса по възлагане на обществени поръчки, следва да бъде запазен общият принцип на обмен на документи през системата ЦАИС ЕОП и да бъде премахнато предвиденото изключение в полза на възложителите.</p> <p>Нашата бизнес-асоциация и нашите експерти са на разположение при последващи обсъждания в различни формати да подпомогнат процеса, който да доведе до най-добрата възможна норма на ПП ЗОП, с която да се подобри инвестиционния климат и бизнес среда в България.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Текстът на чл. 9е урежда посочената хипотеза при възникване на технически проблем в ЦАИС ЕОП, с цел безпрепятственото участие на стопанските субекти.</p>
<p>НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ</p>	<p>1. По отношение на новия раздел Ха в Глава пета:</p> <p>Фигурата на наблюдател в работата на комисията остава неясна, още повече в процеса на провежданите заседания в онлайн среда. Възникват редица въпроси, които следва да бъдат уредени в ППЗОП, както следва.</p>	<p>Приема се.</p>	<p>В случая, става въпрос за индивидуализираща информация, доколкото не е предвидено комисията да разполага с информация и документи относно образование,</p>

	<p>1.1 С чл. 60, ал. 1, т. 7 се изисква да се посочи информация за лицата, които са взели участие като наблюдатели. Необходимо е да се прецизира съдържанието на „информацията“, която може да бъде само – имената на наблюдателя или е необходимо да се посочи образование, професионален опит, участия в работата на комисията и др.</p>		<p>професионален опит. В тази връзка е направена редакция в разпоредбата.</p>
	<p>1.2 В чл. 67а, ал. 5 е предвидено в 3-дневен срок от сключване на договор с наблюдател, да се изпраща уведомително писмо до възложителя. В тази връзка е необходимо да се разпише:</p> <ul style="list-style-type: none"> - от кого се изпраща уведомителното писмо и чрез какъв способ; - прецизиране момента на уведомяването на възложителя, съобразно нормативните срокове, например – най- малко три дни преди крайния срок за подаване на офертите. Този предварително нормативно определен срок ще е необходим във връзка с добавянето на наблюдателя в „Екипа на възложителя“ в ЦАИС ЕОП, както и определяне на негова роля в системата; - уточняване кое е задълженото лице за добавянето на наблюдателя в „Екипа на възложителя“ в ЦАИС ЕОП, за да участва в заседанията на комисията и осигуряването на свободен достъп до информация и документите по провеждане на процедурата; - начина и формата за представяне на декларациите по чл. 67б, ал. 2, чл. 67б, ал. 5 (ще се качват само в ЦАИС или ще се представят на хартия). 	<p>Не се приема.</p>	<p>Този въпрос не следва да е предмет на уредба в правилника. Изпращането на уведомителното писмо би следвало да е по правилата на официална кореспонденция.</p> <p>Във връзка с други предложения са направени редакции в ал. 4, съгласно която сключването на договор с наблюдателя следва да бъде не по-късно от 10 дни преди датата, определена за отваряне на офертите или заявленията. При това положение възложителят ще бъде уведомен за наблюдателя най-малко 7 дни преди отварянето на офертите.</p> <p>Въпросът се свежда до вътрешни правила и се отнася до лицето определено от конкретния възложител да предоставя права и да присъединява служители към съответни роли.</p>

			Начинът на представяне на декларацията зависи от нейната форма (дали е електронен документ или е подписана на хартиен носител).
	<p>1.3. В чл. 67б, ал. 1, т. 1 е посочено, че наблюдателят има право да присъства на всички заседания, като съгласно ал. 8, председателя на комисията, го уведомява за мястото, датата и часа на провеждане на заседанието. Според нас следва да бъде отчетено, че заседанията на комисията се провеждат онлайн, т.е. мястото на провеждане е платформата ЦАИС ЕОП, където всеки има достъп до документите в реално време. Необходимо е да се изясни начина за присъствие в заседанията в електронната платформа и във вариант на публични заседания.</p>	Приема се.	
	<p>1.4. В чл. 67в, ал. 2 е посочено, че към доклада се прилага декларацията по чл. 67б, ал. 2. С цел прецизиране предлагаме да се посочи, че се прилага „копие“ от тази декларация, тъй като наличието за конфликти на интереси е обстоятелство, което следва да е станало известно на комисията и възложителя по време на провеждане на процедурата. Също така да се изясни формата и начина на представяне доклада на министъра на финансите и на възложителя. Възможно е са обмисли и вариант възложителя в определен срок да може да вземе отношение по така представения доклад.</p>	Приема се по принцип.	Направена е редакция, с която е уеднаквен подходът за подписване на декларация за липса на конфликт на интереси с този на членовете на комисията. Декларацията се прилага само към доклада.
	<p>2. По § 37 за чл. 130б, ал. 2 е посочен 10 дневен срок за изготвяне на окончателно становище за законосъобразност от АОП. Получаването на становището в този срок позволява на възложителя единствено да прекрати процедурата и да я обяви повторно (при публично състезание срок за промени в обявлението ще е изтекъл). За да е реална ползата от този контрол, препоръчваме срокът за даване на становище да бъде намален с цел отразяване на евентуални бележки и законосъобразно изменение на процедурата.</p>	Не се приема.	В посочените случаи контролът се осъществява едноетапно, като приключва с издаване на предварително становище (чл. 232, ал. 9 от ЗОП във вр. с ал. 6).
	<p>3. Други предложения за подобряване на текстовете на ППЗОП:</p>	Не се приема.	Предложението не засяга предложенията за редакции на

	<p>3.1. В чл. 39, ал. 5 се урежда липсата на конфиденциалност единствено по отношение на ценовото предложение на участниците. Съгласно чл. 102, ал. 2 от ЗОП, липсата на конфиденциалност е по отношение на предложенията от офертите им, които подлежат на оценка. Доколкото е налице законова разпоредба, уреждаща в цялост наличието на конфиденциална информация в офертите, считаме, че чл. 39, ал. 5 от ППЗОП следва да отпадне поради противоречие със закона.</p>		<p>ППЗОП, изпратени за междуведомствено съгласуване. Разпоредбата е въведена с измененията в ППЗОП, обн. ДВ бр. 35 от 2021 г. с оглед установено в практиката противоречиво разбиране относно обхвата на забраната по чл. 102, ал. 2 от ЗОП в случаите, при които единичните цени не подлежат на самостоятелно оценяване.</p>
	<p>3.2. В чл. 51, ал. 11 се урежда определянето на нови членове в комисията. Към момента съществува разнопосочна практика на КЗК и ВАС относно забраната да се назначат резервни членове на комисията. В тази връзка ще е полезно да се разпишат допълнителни текстове свързани с основания за включване в работата на комисията на резервен член, както и довършването на работата по поръчката при завръщане на титуляря по заповедта на работното му място.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Не е необходимо да се урежда нормативно, доколкото не могат да се предвидят всички житейски ситуации, които биха могли да възникнат. По този начин се обезпечава възможност за гъвкавост на възложителя в случай на необходимост от замяна на член на комисията.</p>